

Krok I – przed czytaniem, aby zrozumieć

-

Po co czytasz ten tekst?

Zapisz sobie pytania, na które chcesz znaleźć tu odpowiedź w trakcie czytania ze zrozumieniem. Zostaw wolne miejsce, by dopisać po wstępnym przejrzaniu tekstu takie, które jeszcze warto zdać.

O czym jest ten tekst?

Przejrzyj tekst zwracając uwagę na: tytuł, podtytuł, motto, spis treści, nazwy rozdziałów, śródtytuły, fragmenty wyróżnione graficznie (wytluszczone, powiększone, nagłówki, akapity), tabele, rysunki, schematy, mapy. Zastanów się co znaczą, jakie treści niosą, jak koresponują ze sobą, jakie skojarzenia budzą.

Przeczytaj ze zrozumieniem pierwszy i ostatni akapit, wstęp i zakończenie.

Spróbuj odnaleźć kluczowe słowa dla tego tekstu. Kluczowe dla jego zrozumienia.

Spróbuj określić główną myśl zawartą w tekście (tezę, temat).

Spróbuj określić cel powstania tego tekstu (Po co autor go napisał? Co chciał dzięki niemu osiągnąć?). Nie daj się zwieść pozorom!

Znajdź w słowniku (języka polskiego, wyrazów obcych) znaczenia pojęć, których znaczenia nie jesteś pewien lub nie rozumiesz.

Uzupełnij listę pytań o te, które narodziły się w twojej głowie w trakcie wstępnej analizy (możesz zamienić tytuł, śródtytuł, tytuł rozdziału, ilustracji, mapy itp. na pytanie)

Co da Ci przeczytanie tego tekstu? (poza zrozumieniem)

Na podstawie wstępnej analizy spróbuj wskazać szukane przez Ciebie odpowiedzi, które ten tekst zawiera. Innymi słowy wypisz sobie, jaką wiedzę ten tekst zawiera.

Krok II - czytając (ze zrozumieniem)

-

Użyj wyobraźni

Wyobraź sobie to, co czytasz (postać, przedmiot, proces, zjawisko, zdarzenie). Nie bój się używać tego potężnego narzędzia, które zwiększa zapamiętywanie w trakcie czytania i ułatwia zrozumienie tekstu, filmu, audycji, obrazu.

Dyskutuj z tekstem

Pytaj o to, co czytasz, korzystaj ze skojarzeń, zastanów się nad czytany tekst, zajmij stanowisko, oceń go (to ważna część zrozumienia). Warto własne uwagi zapisywać na tekście (lub na kartce jeśli nie można inaczej). Korzystaj także z podkreśleń i innych graficznych znaków (np. emotikony, !, ?, @, &, Σ, i inne symbole np. matematyczne). Stwórz własny kod

na potrzeby czytania ze zrozumieniem, notowania i zawsze używaj swojego kodu (niezmiennego systemu oznaczeń).

Zaznacz te fragmenty, których nie rozumiesz, by po przeczytaniu całego tekstu wrócisz do nich jeszcze raz. Dopisz sobie do listy pytań kolejne związane z niezrozumieniem określonych fragmentów.

Czytaj tekst całością

Po każdej całości (akapit, paragraf, rozdział) próbuj dokonać prostego podsumowania. Poszukaj głównej myśli. Zastanów się czy informacja w niej zawarta jest prawdziwa, kompletna itp.

Szukaj odpowiedzi

Na początku postawiłeś pytania, teraz szukaj na nie odpowiedzi. Cały czas musisz być świadomy tego, po co czytasz ten tekst. Oceń czy twoje przypuszczenia odnośnie zawartości były słuszne.

Krok III – po przeczytaniu, aby zrozumieć lepiej

-

Zrozum tekst do końca

Określ główną myśl zawartą w tekście (tezę, temat).

Określ cel powstania tego tekstu: Po co autor go napisał? Co chciał dzięki niemu osiągnąć?

Znajdź informacje, które są konieczne, by zrozumieć temat przeczytanego tekstu.

Jeśli nadal nie rozumiesz niektórych fragmentów, słów, zjawisk. Sięgnij do innych źródeł, poradź się kogoś. Uzupełnij wiedzę potrzebną do zrozumienia tekstu.

Przejrzyj tekst raz jeszcze

Sporządź sobie logiczny schemat tekstu – rozrysuj tezy, argumenty, dowody lub mapę mentalną

Streść sobie cały tekst. (Staraj się przy tym nie pominąć żadnej całości.)

Zastanów się nad kompozycją tekstu. Spróbuj uzasadnić uporządkowanie jego elementów.

Sprawdź odpowiedzi

Sprawdź czy czytając znalazłeś odpowiedzi na wszystkie pytania. Koniecznie zaznacz sobie na jakie pytania nie znalazłeś odpowiedzi (upewnij się, że niczego nie przeoczyłeś). Spróbuj odpowiedzieć dlaczego tak się stało?

Najlepiej odłóż wszystkie notatki i mając przed sobą tylko listę pytań, udziel na nie odpowiedzi. (jeśli, na któreś nie potrafisz odpowiedzieć ponownie sięgnij do tekstu)

Zajmij stanowisko

Odpowiedz sobie na pytania: Jaką postawę przyjmujesz wobec z informacji zawartych w tekście? W jakim stopniu tekst okazał się przydatny? Czego jeszcze musisz się dowiedzieć i gdzie powinieneś szukać tych informacji?

Zastanów się nad tym jak możesz wykorzystać zdobytą wiedzę? Jak zmieniły się Twoje poglądy, postawy, wiedza pod wpływem tekstu.

Prezentacja tekstu

Sporządź wypowiedź, o głównym temacie przeczytanego i zrozumianego tekstu. Najlepiej niech realizuje ona schemat (Co? Kto? Jak? Dlaczego?)